ИЮНЬ
28
Среда
1939 он
№ 146 (2786)
Сэн 10 мунгэ

Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛ УНЭН

ВКП(б)-эйн Б.-М. Обкомой ба БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй ОРГАН.

Bolьşeviig xeblelei bojevoi zorilgo

BKP(b)-ein XVIII sjeezd deere xelhen doklaad soogoo nyxer Staalin bolbol „şine jyymiiji mederelge—bolьşeviig xydelmerilegşed byxenei ton ynete şanaraոь myn“ geze xelee hen. Ene gynzegii principiaalьna polozeeni xadaa bolьşeviig xeblelei xydelmerilegşedte xojor daxin ba gurbadaxin ylyy xemzeeteigeer xabaatai baina. Şine jyymiiji mederelgehee xahagdahan, azabaidaliiji xaraxa, obşçeestvenne proceessyydiiji oilgoxo şadabarihaa xahagdahan, zurnaliist bolbol xysed sente soveed zurnaliist baiza şadaxagyi jym. Gebeş, manai xeblelei olon xydelmerilegşed xadaa ene ton ynete şanariiji ezelen xereglenegyi. Iime deerehee—nelieed olon gazeedne xuudahanuud bolbol azabaidalhaa geegdengi, udxaaraa ton hula baidag.

Olonxi gazeedyyd bolbol kolxoozuudai dotoodiin azabaidaliiji muu mededeg, xydөө aktiivuudtai barisaagyi, kolxoozno baiguulaltiin asuudalnuudiiji oilgodoggyi baina. Gazeedyydei xydelmerilegşed bolbol dereevni xaa-jaa garadag ba tereentejee xamta, kolxoozdo oşood, eehediingөө deejatelьnostiiiji oiçootno medeenyydiiji sugluulga ba azal baidaliijiոь baga-saga xaralgaar xizaarladag baina. Dereevnide bolzo baigaa gynzegii proceessyyd xadaa şinzeleggdengyi ba zarimdaa obioorogdongyi yleşedeg.

Usaadьba şadarai gazaredlelge tuxai asuudal bolbol tiimel baigaa. Olon gazeedyydei redaakcanuud xadaa xydөө azaxiin arteeliiin ustaavai gynzegii xazagairuulganuud tuxai, niutaguuddaxi partiiina ba soveed xytelberilegşedei opportuniis praaktika tuxai signaalnuudiiji ababaşji, ene signaalnuudiiji tolilodoggyi ba kolxoozuudta, daisan xarşa çaastna-ymsiin, byrzyaazna tendeencenyydei şurgan orolgiin faaktnuudta prestyypne hanaa amagalanaar xandadag baigaa.

BKP(b)-ein XVIII sjeezd deere xelehen yge soogoo nyxer Andreejev iigeze xelee hen:

„Kolxoozuudiiji azaglagşad bişe, xarin tedenei bodoto xytelberilegşedeոь ba tuhalagşadaոь baixa şuxala. Tuilahan poziicanuud deere zogsoşoxogyi, xarin kolxoozuudiiji byxezyylgiin xeregiji obşçeestvenne azaxiin ulam ynder xemzeede gargaza saaşaոь jabuulxa xeregtei“.

Kolxoozno baiguulaltiin saaşadaxi byxezelgiin tylөө temeselşe baixa—byxii partiiina ba soveed organizaacanuudai ba xamagai tyryyn, paartiiin egeel xursa ba egeel xysete zebsegeոь myn bolxo, manai bolьşeviig xeblelei ujalgaոь iime baina.

Zorilgo xadaa BKP(b)-ein CK-gei ba Sovnarkoomoi togtooliiji xysedөөr ba byxiidenь ton bogonixon bolzor soo realizovaalxa ba eneegeeree kolxoozno stroin xyse şadaliiji ulam byri deeşelyylxe, ynen sexe kolxoozniguudta, looderьnuudhaa ba tynijaaduudhaa xolodon halaxadaոь tuhalalsaxa jabadalda baina.

Manai raioonno, oblastnoi respyblikaanska ba centraalьna gazeedyyd bolbol konkreetne zişeenyyd deere, kolxoozno stroin ba byxii socialiis azaxiin byxezelgede BKP(b)-ein CK ba SSSR-ei Sovnarkoomoi togtooloi udxaşariiji azalşadta yrgenөөr ba yderbyri oilguulxa johotoi.

Riazaanska ooblastiin, Saraajevske raioonoi selьkoornuud ba xaniin gazeedyydei redaaktornuud bolbol eehediingөө rooliiji zybөөr oilgohon baina, uşaraոь tedener bolbol sovesçaanida suglaraad, eehediingөө abhan togtoomzo soo iigeze bişee: „Kolxoozuudta rvaaçeska ba spekyliaantska elemeentnyydiiji butasoxixo, bidener bolbol tereentejee xamta, tyryy kolxoozniguudai xydelmeriiin oopeduudiiji yrgenөөr propagandirovalaxa ba tedeniiji Staalinska Gurbadugaar Tabanzilei neremzete socialiis sorevnovaanida xabaadalsuulza, şinenyyd amzaltanuudiiji tuilalgada organizovaalaabdi“. Bodoto deeree, ede xojor şuxaliin şuxala zorilgonuud—gazeedyydei xuudahanuud deere kolxoozoi xyzyyn deere azahuudag xuurmag kolxoozniguudiiji, looderьnuudiiji, tynijaadcanuudiiji butasox ixo, eliryylen soxixo, ba tereentejee xamta, tyryy kolxoozniguud ba kolxooznicanuudiiji yrgenөөr, yderbyri xaruulxa, socialiis azalai geroinuud myn tuladaոь, tedenerii xyndeleləөr xyrieelxe gehen zorilgonuud xadaa bejebejetejee niagta xolbootoi baina.

Saaşaոь, usaadьba şadarai gazarnuudiiji xemzelge, usaadьba şadaraiոь gazarhaa ylyy gazarnuudiijiոь abalga, kolxoozuudai obşçeestvenne gazarnuudai dunda baigaa, kolxoozniguudai xyytorske usaadьbanuudiiji likvidaacalgiin bolzornuudai talaar, paarti ba praviitelьstviin togtool soo zaagdahan ba ijyyniiin 21-de, SSR Sojuuzai Sovnarkoom ba BKP(b)-ein CK-gei zaabarinuudiiji tooçnoor dyyrgelgiiji azaglan xaralgiin talaar zorilgo xeblelei urda baina.

Oron bolbol ton xariuusalgatai yjede—urgasa xuriaalgada oroxoոь. Manai exe oronoi byxii ooblastьnuud ba xizaarnuudta, urgasiiji erximeer ba tyrgөөr xuriaaxiin tylөө kolxoozniguudai socialiis sorevnovaani delgerne. Soveed oronoi tariaaşad bolbol kolxoozniguudai sjeezdiiji dostoinoor ugtaxiiji beledxene.

BKP(b)-ein CK ba SSSR-ei SNK-gei togtoolnuudta zaagdahan zorilgonuudiiji amzaltataigaar ba tyrgөөr şiidxelge bolbol bolьşeviig xeblelhee jixeer duldiidaxa baina.

Dereevniiiji medexe kolxoozuudta bolzo baigaa proceessyydiiji, şine xynei—socialiis oobşçestviin tryyzenigei soznaaniiji formiirovalagşa proceessyydiiji gazeedte xaruulza huraxa,— bolьşeviigyyd-zurnaliistnuudai blagoroodno ba xariuusalgatai zorilgoոь iime baina.

Xeblelei xydelmerilegşed! Şine jyymiiji mederelgeer zebsegzegtii, ene ton ynete mederelilji bejedee bii bolgogtii, xygzөөgtii.

(„Praavdiin“ tyryy bişeghee).

BMASSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiym ba Aradai Komissariaadai Soveed bolbol BMASSR-ei Verxoovno Soveedei depytaad nyxer

MERAMKYYLЬJEV ANDROONIK ARTEEMЬJEVIÇIIN,

udaan bişe ybeşelheneigөө hyylde ene onoi ijyyniiin 24-de, 15 çaasta naha barahantaiոь daşaramduulan, gynzegii şanalalgataigaar medeesene.

BKP(b)-ein Buriaad-Mongoloi Oblastnoi Komiteed bolbol Obkoomoi çleen—Selengiin gosparoxoodstviin politotdeelei naçaalьnig nyxer

MERAMKYYLЬJEV ANDROONIK ARTEEMЬJEVIÇ

gegşiin saghaa urid naha barahan tuxaiոь ton gaşuudaltaigaar medeesene ba naha baragşiin bylenerte gynzegii şanalal yzyylne.

Irkyytske ba Çitiinske ooblastьnuudtai sorevnovaanida tyryy huuri ezelje!

Propoolkodo—serьjoozno anxaral

Muxar-Şiber. (Telefoonoor abtaba). Staalinska ynder deede urgasa xuriaalgiiji xangaxiin tylөө temeselde, tariaalaniiji xaruuhalga bolbol ton jixe udxaşanartai baina. Eneeniiji sag soonь, hain şanartaigaar jabuulxada tariaanai nege zigdeer ba burtag ybehenyydgyigөөr urgalgiiji xangana.

Zygөөr, Muxar-Şiberei aimagai zarim kolxoozuudai xytelberilegşed bolbol ene xeregiiji xeregseenegyi. Zişeelxede, Muxar Şiberei selьsoveedei, Voroşiilovoi neremzete kolxooz bolbol tarilgiingaa plooşçadьto negeşji daxin propoolko jabuulaagyi Eneeneiոь hyylde, jamarşji hain rezylьtaad baixab daa. Eneende, kolxoozoiոь tyryylegşe nyxer Varfolameejev xadaa xysed bespeeçnostiiiji gargana. Tere xadaa tarilgaa xaraza, yzeze jabadaggyi, kolxoozniguudiiji tariaanai xoinohoo xaruuhalgada organizovaaldaggyi baina. Muxar-Şiberei selьsoveedei, „Bolьşeviig“, Sagaan-Şuluutain somonoi, Staalinai neremzete, Sutain somonoi, Moolotovoi neremzete kolxoozuud myn le eneenhee deere bişe baidaltai.

Negeer xelexede, ede metiin kolxoozuudai xytelberilegşed propoolkiin xeregte ton baga anxaralaa tabina.

Şaraldain selьsoveedei, Voroşiilovoi neremzete ba busad kolxoozuudai xytelberilegşed bolbol ene xydelmeride kolxoozniguudai xysiiji organizovaalza, eneende serьjooznoor xandahanaiոь aşaar, propoolkiin xymelmerinyyd yni dyyrgegdee. Ede kolxoozuudta tarilganь nege zigdeer ba tyrgөөr urgaza baina.

F. FOMIIN.

Paar beledxelgiiji oroituulxagyi

Zagarai, ijyyniiin 25. (Telefoonoor abtaba). Zagarain aimagai kolxoozuud bolbol ijyyniiin 20-do 8280 gektaar paar beledxeze, terenelgee plaaniiji 80, 6% dyyrgebe. Aimagai tyryy kolxoozuud Staalinai neremzete (tyryylegşeոь Jergodoojev), Kiirovei neremzete (tyryylegşeոь Zybaakin), „Ulaan Malşan“ (tyryylegşeոь Cerendorziijev) ba busad kolxoozuud bolbol Staalinska Gurbadugaar Tabanzilei gurbadaxi xabarai tarilgada paar beledxelgiin xydelmerinyydiiji sag bolzor sooոь ylyylen dyyrgee.

Gexiin xazuugaar, Irkyytske ba Çitiinske ooblastьnuudtai socialiis sorevnovaani bataixadaa abhan ujalganuudaa xolo dyyrgeegyi kolxooznuud bii. Ede kolxoozuudai xytelberilegşed bolbol tyryyşeer „paar beledxexe sag bii baina daa“ geze amagalanaar bodood, paar beledxelgiiji boloşogyigөөr udaaruulza baina. Iime kolxoozuudta Onoxoin selьsoveedei, Staalinai neremzete, „Kraasna Oopetnig“ (tyryylegşeոь Stepaanov) ba N-Kyrbiiin selьsoveedei „III-daxi Internacionaal“ (tyryylegşeոь Tagaroon) kolxoozuud toologdono. Ene „III-daxi Internacionaal“ kolxooz paar beledxelgiingee plaaniiji arai geze xaxadlaad baina. Tyryylegşe nyxer Tagaroon xadaa xoohoor xөөrexehөө bişe jyyş bytөөdeggyi baina, eeriingөө xydelmeride—socialiis kolxooziiji xytelberilgede ton xariuusalgagyigөөr xandana. Kolxoozniguudaigaa dunda maassova-oilguulamziin xydelmerinyydiiji ton hulaar jabuuldag ba kolxoozniguudai azalai discipliniiji haizaruulgada jamarşji xemzeenyydiiji abadaggyi baina. Ene Tagaroon xadaa xydөө azaxiin şuxala xydelmerinyydei yjede, xytelberilxii oorganuudhaa jamarşji tabiltagyigөөr goorod jiredeg baina. Teed, tere zaiguultalganь rezylьtaadgyi baixa jym. Ene kolxozdo ajaar gurban traaktor bii. Moriduudaa paar xaxalalgada haja boltor gargaagyi baigaa. Negeer xelexede, kolxoozdoo baihan argabaidalnuudaa zybөөr, xysedөөr xeregleze şadaagyi ba şuxala anxaral tabiaagyi baina.

Gadna, aimagai olonxi kolxoozuudta miniraalьna ydobreeninyyd ton xangaltagyigөөr xereglegdene. Podkoormko oroidooş jabuulagdanagyi. Voroşiilovoi neremzete (tyryylegşeոь nyx. Radaajev), Ordzonikiidziin neremzete, Dimiitrovoi neremzete, „Kraasna Partizaan“ ba busad kolxoozuudta, tariaanda podkoormko xelge oroidooş jabuulagdaagyi.

Ede kolxoozuudai xytelberilegşed bolbol ene baidaldaa serьjoozno, zyb viivoduudiiji xeze, oiriin ydernyydte paar beledxelgiiji dyyrgexe dyyren ysloovitoi ba dyyrgexe ujalgataiş baina. Edener bolbol paar xaxalalga ba tariaanai xoinohoo xaruuhalalga xadaa bidenerei egeel tyryyşiin, şuxaliin şuxala zorilgo myn geze mederexe johotoi.

V. Nooskin

Tarbagatain aimagai „Pyть Leenina“ kolxөzoi kyzneec I. I. Klemeentьjev bolbol xydөө azaxiin maşiinanuudai remoontiij i dyyrgee.

ZURAG DEERE: Klemeentьjev. (Peesterei foto).

Respyyblike dotor ybehe xuriaalgiin inventaarьnuudai remoontiin jabasa tuxai MEDEE
1939 onoi ijyyniiin 20

Aimaguud	Remoontologdohoniль proceenteer	
	Senokositkanuud	Morin tarmuurnuud
1. Xlaagtiin	100,0	100,0
2. Biçyyrei	91,4	95,4
3. Bargazanai	90,5	89,0
4. Zediin	84,8	71,2
5. Kabaanskiin	81,1	74,1
6. Tarbagatain	78,2	100,0
7. M.-Şiberei	77,7	78,4
8. Selengiin	62,5	53,8
9. Ulaan-Ydiin	55,3	31,5
10. Zagarain	48,4	53,5
11. Xoriiin	48,0	32,0
12. Tynxenei	45,3	58,2
13. Bauuntiin	—	—
14. Xoito-Baigalai	—	—
15. Zakaaminai	—	—
16. Jaruuniin	—	—
Xamta	64,7	60,2

* * *

Ybehe xuriaalgiin ba siloos daralgiin kampaaninuudta beledxexe tuxai BMASSR-ei Sovnarkoomoi, 1939 onoi main 21-nei togtooloi johoor, respyyblikiin aimaguud bolbol ybehe xuriaalgiin maşiinanuudai alibyxii remoontnuudiiji ijyyniiin 20-do xysed dyyrgexe johotoi baigaa.

Teed, mynөө respyyblikiin olonxi raioonuud bolbol ene togtooliiji dyyrgeegyi, xuriaalgiin maşiinanuudai remoontiiji udaaruulza baina.

Iime baidaliiji saaşadaոь yrgelzelyylze jaabaş bolxogyi, xedii xonog yngeremseer, sabşalan xadaa xuriaalgiiji erixee baina. Tiime tulaոь niutaguuddaxi partiiina, soveed ba gazartariaalangai oorganuud bolbol xuriaalgiin maşiinanuudiiji xuriaalgada jyrenxiideոь zebseg tygesөөr beledxelgiiji xangaxa johotoi.

НАРКОМИНДЕЛЕДЭ

Июниин 22-то, нүхэр Молотов хадаа англилийскэ посол г. Сидс, французска посол г. Наджиар ба Стрэнт гэгшэдтэй үлзаһан байна. Эндэ нүхэр Молотов болбол Англиин ба францын һүүлэй дурадхалда советскэ правительствын харюуе үгэһэн байна.

TASS-iin MEDEESEL

Manzuuro-mongoolьsko xile deerexi tulaldaanuud tuxai

Gadaadiin gyrenyydei olon gazeedyyd bolbol main 15-haa exilze, kvantyynske aarmiiin ştaabai xudal medeeselnyydte yndeheləөd, Mongol Aradai Respyyblikiin çaastьnuud ba japoono-manzuurska seregyydei xoorondo bolhon tulaldaanuud tuxai medeeselnyydiiji ygene. Ede tulaldaanuud xadaa manzuurska xilenyydiiji mongoloi seregyydei ebdөhen jabadalhaa boloo geze, japoonsko gazeedyyd ton xudalaar batalan xelened. Tereentejee xamta, japoonsko gazeedyyd bolbol Mongol Aradai Respyyblikiin seregyyd ba aviacanuudai ton „jixenyyd“ geegdelnyyd tuxai hairxan xaşxarnad.

Mongol Aradai Respyyblikedexi mongoolьsko-soveed seregyydei ştaabhaa abtahan medeeselnyydei yndehөөr, TASS bolbol mongoolьsko-manzuurska xile deere bolhon sobiitinuud tuxai şalgagdahan medeenyydiiji medeesexe argabaidaltai bolno.

Bodoto deeree, Manzuurtai zergelhen xile deere, Byjer nuurai şadardaxi raioondo doorodursagdagşa sobiitinuud bolhon baina.

Main 11-de, Noiron Xaan, Buurda Oboo raioondo (Byjer nuurhaa zyyn-uragşaa ba Xalxiin Gol geze myrenhөө zyyn teeşee 16-20 kilomeetrte) baihan mongoolьsko pograniiçna zastaavanuud bolbol japoonomanzuurska seregyydei genete dobtolgodo orozo, xileheen baruun zygte baihan Xalxiin Gol teeşe suxarixa baatai bolhon baina. Main 12-hoo exilze, arban yderei torşo soo, ene raioondo yderbyri şaxuu pograniiçna tulaldaanuud bolhon ba eneenei rezylьtaadta xojor talahaa aluulhan ba şarxatahan jabadalnuud baigaa. Main 22-to, manai çaastьnuudiiji atakovaalxiiji ba Mongol Aradai Respyyblikiin territoori oruu saaşaa symeren oroxiiji hedehen, nileed xysetei japoono-manzuurska sereg xadaa nileed jixe geegdelnyydteigeer, xiliin saana tyrigden gargagdahan baigaa. Main 28 ba 29-nei ydernyydte, japoono-manzuurska seregyyd bolbol Xailarhaa jirehen japoonsko seregyydhee taanknuud, bronemaşiinanuud, artilleeri ba ton olon toonoi aviaacatai xysenyydiiji abza, Mongol Aradai Respyyblikiin territoorido daxiaad dobtoloo. Dobtologşod xadaa tende jirehen, Mongol Aradai Respyyblikiin seregyydeer butasoxigdohon baigaa. Tulaldaanai bolhon gazarta, aiuulhan, şarxatahan ton olon xynyydiiji ba sebsegzelnyydiiji xajaad, manzuurojapoonsko seregyyd bolbol eeriingөө territoorido suxarin orohon baina.

Ene tulaldaanuudai eseste, manzuuro-japoonsko seregyyd bolbol 400 garan xynyydee aluulaa.

Mongoloi Aradai-Revoliycioonno aarmi bolbol ede tulaldaanuud sooguur 40 xynyydee aluulhan ba 70 xynyydee şarxatuulhan baina.

Butasoxigdohon japoonsko gurban ştaabuudai, eneenei negeոь-podpolkoovnig Adryymei otriaadai ştaabai, ezelegden abtahan dokymeentnyydei dunda, main 21-de Xailarhaa elьgeegdehen, 23-daxi japoonsko diviiziin komandiir generaal-leitenaant Kamacybaariin prikaazai poodlinnigoոь bii. Ene prikaaz soogoo, generaal Kamacybaara bolbol—„eeriingөө çaastьnuudtai xamta, gansa diviizi xadaa Xalxiin Goloi raioondoxi, Mongoloi gadaadiin seregyydiiji ygei xexe johotoi“—geze eeriingөө çaastьnuudta sonosxono.

Gazar deere bolhon tulaldaanuudtai xamta, myn aviaaciin tulaldaanuud bolhon baina. Main 28 da japoonsko istrebiteliьnyyd ba bombardiroovşçiguudai gryyppe bolbol xiliiji ebdeze, mongol aarmiiin polivoi xojor aerodroomuudta genete dobtolhon baina. Deeree ortoşohon mongoolьsko-soveed istrebiiteliьnyyd bolbol nege bagaxan xozomdozo, agaarta garhan baina, ene xadaa protiivniguudtaոь tuhatai baigaa. Ene tulaldaan sooguur, mongoolьsko-soveed aviaaca xadaa 9 samoliooduudaa ba japooncuudaոь—3 samoliooduudaa geehen baina. Eseseigee hyylde, japoonsko samoliooduud bolbol eehediingөө poziicanuud teeşe jaaraltaigaar suxarixa baatai boloo hen. Ijyyniiin 22-to, japoonomanzuurska aviaaca bolbol 120 samoliooduudaar daxin dobtolbo. Tiixedeոь, mongoolьsko-soveed aviaaca bolbol 95 samoliooduudai sostaavtaigaar baildaba. Ene baildaanda japoono-manzuurska 31 samoliooduud ba mongoolьsko-soveed 12 samoliooduud butasoxigdoo. Ijyyniiin 24-de japoono-manzuurska aviaaca bolbol 60 samoliooduudtaigaar daxin dobtolon oroo. Mongoolьsko-soveed aviaaca xadaa baha le 60 samoliooduudtaigaar baildaad, japoonsko-manzuurska 25 samoliooduudiiji butasoxioo. Ene baildaanda mongoolьsko-soveed aviaaca miil 2 samoliooduo geegee.

Ijyyniiin 25-da Mongol Aradai Respyyblike ba Monçzoy-Go xojoroi xile deere jamarşji incideentnyyd boloogyi.

Soveed-mongoolьsko seregyyd bolbol Xalxiin Gol myrenhөө zyylze, Manzuurtai zergelhen xile deerexi byxii pyynktnyydiiji ezelned. Tulaldaanai yjede soveed-mongoolьsko seregyyd xadaa japoono-manzuurska aviaaciiji myrden erjyylze, Manzuurai territoor deere niiden oroxo baatai bolhon zarim-negen uşarnuudiij toololsoogyi haa, soveed-mongoolьsko seregyyd bolbol togtoogdohon xilenyydiiji negeşj ebdeegyi.

PARTIINA AZABAIDAL

Yiledberiiin ba politiiçeske aktiivnostitaigaar ugtana

Komsomooloi Kabaanska raioonoi organizaacanuud bolbol komsomoolьcko dokymeent helgelgiiji exilee.

Partkabineedei gereltei ba seber koomnatada jireze, 1938 onoi şine obrazeeciin bileed, komsoolьcuud abaxa zuuraa, eehediingee xydelmeri, baidal, huralsal tuxai xelened.

Exin tyryyn şine bileediiji komsomoolec-hurgagşa nyxer Peetr Vladimiroviç Jerofeejevski abxa zuuraa: „Xydelmeriiin hain rezylьtaaduudiiji gansaxan le ynen sexe ba erid oroldostoigoor xydelmerilehenei aşaar tuilaxa baina. Bi xadaa bagşa bolood baixadaa, xojordoxi zildenь negeş xyygediiji huulgaxagyib geze ujalga abhan aad, mynee ujalgajaa dyyrgeed bainam. 132 huragşanaranь gryyppehee, gryyppede oroo. Yzeg bişeg medexegyiji likvidaacalxa xydelmeride anxaralaa jixeer tabihanaingaa rezylьtaadta, bygediijinь graamotna bolgozo şadaabdi" geze xelene.

Hurguuliiin xeregiiji hainaar tabihanainь ba obşçeestvenne xydelmeride aktiivnaar xabaadahanainь tylee 1939 ondo SSSR-ei praviitelьstvo bolbo! nyx. P. V. Jerofeejevskiiji „Azalai dooblestiiin tylee" medaaliaar şagnaa hen.

„Nyxedyyd,—geze nyxer Jerovfeejevski xelene,—bi bolbol egeel tyryyn komsomooloi şine bileediiji abababb. Leenin—Staalinai komsomooloi çleenei ynder nere zergiiji xyndeteigeer xariuulxab".

Udaaluulan, komsomoolec-zooteexnig nyxer Jaakov Vasiilьjeviç Tajyyrski bileedee abhan baina. Nyxer Tajyyrski bolbol erxim hainaar xydelmerileheneigee tylee BMASSR-ei Verxoovno Soveedei Prezidiymei Xyndiin Graamotaar şagnagdahan baina. Bileedee abxa zuuraa, eeriingee xeze baihan xydelmeri tuxai togtozo xelee. Ene mete vestypaalagşad nileed olon.

Komsomoolьsko dokymeent helgelgiin ton jixe politiiçeske udxaşanartai bailiijinь komsomoolьcuud byxen bygede medeze, tereniiji yiledberiiin ba politiiçeske aktiivnostitaigaarugtana.

G. Sibiriaak.

Osoaviaxiimei xytelberilegşedei soveşçaani

Tarbagatai. Hajaxan paartiiin tarbagatain aikoomoi vojeenne tahagai dergede osoaviaxiimei organizaaciin tyryylegşenerei ba selьsoveedyydei oboroonno seekciiji xytelberilegşedei soveşçaani bolhon baina.

Soveşçaani deere paartiiin aikoomoi vojeenne tahagiiji erxilegşe nyx. Miasnikoov bolbol gurbadaxi taban zil soo SSSR-ei oboroonliji bexizyylxe tuxai doklaad xee. Doklaadai hyylde 8 xyn yge xelehen baina. Vestypaalagşad nyxed Koovolev, Paalьçikov ba busad bolbol osoaviaxiimei organizaaciin ba OSO-goi raisoveedei xytelberi tuxai şanga kritikovaalaa, gadna OSO-goi raisoveed bolbol mynee xyrter aimag soogoo xedlişji çleentei, xediişji osoaviaxiimei exin organizaacataigaa mededeggyi baihaniinь soveşçaani deere eliryylegdehen baina.

Soveşçaani bolbol temdeglegdehen dutuunuudiiji praktiiçeske likvidaacalxiin tylee ba osoaviaxiimei xydelmeriiiji haizaruulxa tuxai togtool abahan baina.

P.ŞEVÇEENKO.

Agitaatornuudta sag yrgelze tuhalxa

Agitaator Paanov bolbol agitacioonno xydelmeride ton aktiivnaar xandadag baina. Manai exe oronoi, ulasxoorondiin orşom baidaliiji zybeer oilgoxiin tylee sag yrgelze gazeed, zurnaalnuudiiji unşadag baleekce, konsulьtaacada negeşji geegdengyigeer xabaadadag jym.

Agitacioonno-maassova xydelmeriiiji yngergexedee yseexen kollektiivei dunda gazeed unşalgaar exilee hen. Gebeş, ene xydelmeridenь berxeşeelnyyd nileed olon uşarhan baina. Xynyydei hurahan asuudalnuudta xariuu ygeze şadaxagyi faaktnuud yseen bişe yzegdedeg baigaa. Nyx. Paanov xadaa ene asuudaliiji blok-nootoo bişeze abaad, eelzeete zaniaatiiingaa boltor todorxoolozo ton honor xariuu ygedeg baina.

BKP(b)-ein XVIII sjeezdiin bolzo baixa yje soo syderemoontno zavoodoi dergedexi partiiina exin organizaaca bolbol nyx. Paanoviiji modobolbosoruulalgiin ceexte agitaacajabuulxiiji daalgahan jym. Zaniaatijaa yngergexedee nyxer Staalinai doklaadhaa exilhen baina. ilangajaa ulasxoorondiin sobiitinuudiiji, zaniaatida xabaadagşadanь honirxono, gebeşji zaniaatijaa yngergexedee nakliaadna posoovinuudiiji xeregeldeggyi, jixe dutuutai.

Zaniaatijaa yngergehenei hyylde yiledberiin ba azabaidalai asuudalaar jyriin beseede xeze, zarim nyxedei temdeglehen dutuu dundanuudiiji ba ereltiiji bişen abaza, ene asuudalnuudiiji partkoomoor gy, ali direekceer duldiiduulan şiidxexiiji xysedeg ba zarim asuudalnuudiiji bejelyyldegşji baina.

Nyxer Paanov bolbol partiiina exin organizaaciin ba poliitotdeelei zyghee, agitaatornuudta tuhalamza ygexiiji erene.

XAZAGAAJEV.

ZURAG DEERE: Goorodhoo gertee xariza jabahan kolxooznig

(Petroovoi foto-etiyyd)

Redaakcada bişegyyd

KAADRNUUDIIJI BELEDXEN GARGABA

Manai respyyblikiin xaragii zamuudai barilganuud bolbol kvalifikaciirovanno xydelmerişedeer ton dutamag baina. Tiimehee, xaragii zamaixid—desiaatniguud, maasternuud — kaadrnuudiiji beledxelge xadaa ton xariuusalgatai xereg myn.

Yngeregşe ybelei yjede, BMASSR-ei SNK-gei dergedexi xaragii zamai ypravleeni bolbol desiaatniguudai hurguuliiiji neehen jym. Tere hurguulidanь 30 garan xynyyd huralsaza, xeden hariin torşo soo, xaragii zamai barilgiin texniiçeske ba praktiiçeske asuudatnuudiiji şudalan yzehen baixa jym.

Mene hajaxan, tus hurguuli bolbol huralsalaa dyyrgehen baina. Eneenei urda tee aimag raioonuudaarxi xaragii zamuudai barilganuudta xydelmerileze baihan brigadiirnuud, staxaanovcuud — tyryy kolkoozniguud huralsaa. Tedener xadaa huralsalai prograammiiji ton hainaar şudalaza şadahan baina.

Zişeelxede, Tynxenei aimagai kolxooznig nyx. Kyznecoov bolbol huralsalaa „hain" segnelteteigeer dyyrgee. Mynee yjede, Bargazanai traakt deere, desiaatnigaar xydetmerilxe bolhon ba xydelmerideeşji exilze oroo. Myn ene aimagai kolxooznig nyx. Gergeenov xadaa bahal „otliiçno" segnelteteigeer dyyrgeze, desiaatnigaar xydelmerilxe bolbo.

Tus hurguuliiin 33 huragşadai 22 xynyydiinь „otliiçno" segnelteteigeer, 10 nyxediinь „hain" segnelteteigeer dyyrgehen baina. Tedener, bultadaa, xaragii zamai barilganuud deere komandirovaalagdaba. Tiigeed, desiaatniguud, maasternuud bolgogdohon baixa jym.

Ede şine kaadrnuud bolbol xaragii zamuudai barilganuudai dyyrgeltiiji sag bolzor soonь dyyrgexe, Staalinska Gurbadugaar Tabanzilei neremzete sociaiis sorevnovaaniiiji delgeryylxe g. m. tolgoiloxo baihandanь jamar hezeg baixab.

PEEXAREV.

KOLXOOZOI TEERME

Jaruuna. Ylьdergiin somonoi Leeninei neremzete kolxooz bolbol teermegyi baihan deerehee, 15-20 kilometr gazarta baihan, Moolotovoi neremzete kolxoozoi teermede, talxajaa tatuuldag baihan jym.

Ene xadaa kolxoozoi xydelmeride xoxidol yzyyldeg, ylyy mori tergenyydiiji baridag, xairan sagiiji geelgedeg baigaa. Tiime xadanь, tus kolxooz, tereşelen, kolxoozniguudiinь bolbol neftiannoi dviigetelьtei teerme barixiin iniciatiiviiji gargahan baina.

Mynee yjede, tere dviigetelliinь (11 miangan tyxerigeer abaa), tereendenь xereglegdexe eliktro ba busad materiaalnuudiinь belen bolgogdonxoi. Tiigeed, teermiin barilgada xereglegdexe modon ba barilgiin busad materiaalnuudiiji beledxeze baina.

Ene teermiinь barilga xadaa 1939 onoi hyylde dyyrgegdexe ba tereenei aşaglalgada orohon xoinonь, kolxoozniguudai ger bairadanь, hurguuli, selьsoveed, klyyb g. m. gernyydtenь elektriiçestviin gerel oruulagdaxa baina.

Tus teerme bolbol dyte şadarai (Kaliininei neremzete, Bydioonniin neremzete ba busad) kolxoozuudiiji obslyyzivalxaar xaraalagdanxal. Xamta deeree, 15 miangan tyxerig sentei teerme bolxo jym.

N. BILЬDYYJEV.

Хахад жэлэй планууд болзорhоо урид дvvргэгдэбэ

КАРАГАНДА, июниин 24. (ТАСС). „Карагандауголь" гэжэ трест 2332911 тонн нvvрhэ малтан абажа, хахад жэлэйгээ планиие болзорhоо урид дvvргэбэ.

* * *

СТАЛИНСК, июниин 24. (ТАСС). „Куйбышевуголь" гэжэ трестын горнягууд хахад жэлэйгээ планиие болзорhоонь урид дvvргэбэ. Орджоникидзын нэрэмжэтэ шахта болбол хахад жэлэйгээ планhаа vlvv 7 мянган тонн нvvрhэ малтаhан байна. Нvvрhэнэй солото мастернууд Кучурук, Соловьев ба Скороходовой участоканууд, удэр бvхэнэйгээ планиие 120-130 процент хvртэр vlvvлэн дvvргээ.

* * *

КРАМАТОРСК, июниин 24. (ТАСС). Куйбышевэй нэрэмжэтэ, краматорск металлургическэ заводой доменной цех болбол хахад жэлэйгээ программые болзорhоонь урид дvvргэбэ. Энэ хадаа 154 мянган тонн эрхимсортно шэрэм хайлуулhан байна. Цех хадаа энэ жэлдэ 14 мянган тонн кокса, 4 мянган тонн тvмэрэй рудаа экономилhон ба нэгэ миллион зуу мянган тvхэригэй олзо vгөө.

* * *

НЕБИТ-ДАР (Туркменскэ ССР), июниин 24. (ТАСС). „Туркменнефти" гэжэ трестын буровo конторой коллектив болбол хоёрдохи квартал ай малталгынгаа кvдэлмэриин планиие болзорhоонь урид дvvргэбэ. Июнь нарада, планhаа vlvv 160 метр малтаа. Энэ кварталда бурилшигvvд хадаа 11 нефтянной скважинууды эксплоатацида vгөө.

Алдар солото жэл болоhононойнь хvндэлэлдэ

МОСКВА, июниин 24. (ТАСС). Vсэгэлдэр, культурын ба амаралтын центральна паркда, союзна ба автономно республикнvvдэй Верховно Соведvvдэй hунгалтын болоhоной ойдо зорюулагдаhан арадай сэнгэлгэ болобо.

Митингдэ, Москвагай 20 мянгаад ажалшад сугларабад РСФСР-эй Верховно Соведэй депутат поэт орденоносец Лебедев-Кумач хадаа hунгагшадайгаа наказые хайшан гэжэ дvvргэлтэ бологожо байhан тухайгаа тодорхойгоор хэлэбэ. Митинг хадаа Советскэ Союзай Герой полковник Родимцевые, профессор орденоносец Збарскиие, „Москва" самоледой штурман Гордиенкиие халуунаар амаршалаhан байна.

Митинг болбол угааехэ дэбжэлтэтэйгээр, нvхэр Сталинда амаршалга эльгээгээ.

* * *

ЧКАЛОВ, июниин 24. (ТАСС). Соведvvдэй байшангай площадь дээрэ, РСФСР-эй Верховно Соведэй hунгалтын болоhон ойдо зорюулhан, физкультурнигvvдэй областной парад болобо. Хасан нуурай байлдаае инсценировалга болбол угаа ехэ hонирхолтой байгаа. 7500 хvнvvд парадта хабаадалсаба.

* * *

Союзна ба автономно республикэнvvдэй Верховно Соведvvдэй hунгалтын болhон ойдо зорюулhан олон хvнvvдтэй хабаадалгатай ажалшадай митингнvvд ба физкультурнигvvдэй парад Николаеводо ба союзай ондоош городуудаар болоhон байна.

Пропагандын тухай Московско Областной совещани

Июниин 21. (ТАСС). Партиин Московско комитедэй, пропагандистнvvдэй областной гэртэ, пропагандын талаар Областной совещани нээгдэбэ.

„ВКП(б)-эйн историин хурьяангы курсын гаралгатай дашарамдуулан, партийна пропагандые эмхидхэн табиха тухай" ВКП(б)- эйн ЦК-гэй тогтоолой дvvргэлтын тухай, ВКП(б)-эйн МК-гэй пропагандые эрхилэгшэ секретарь нvхэр Калашников доклад хэбэ.

Области доторхи районуудаар (Московагvйгөөр) лекционно хvдэлмэри, консультацинvvд ба теоретическэ конференцинvvд vргэнөөр ябуулагдажа байна.

МЭДЭЭСЭЛ

1939 оной июлиин 11-дэ, vдэшиин 6 часта, хэблэлэй хvдэлмэриләгшэдэй профсоюзай областной хоёрдугаар конференци, Улан-Удэ городто зарлагдаба.

ХЭЛСЭХЭ ЗVЙЛНVVДЫНЬ:

1. Обкомой ба ревизионно комиссиин отчедvvд.
2. Обкомой хvтэлбэриләхы органиие hунгалта.
3. Союзай Бvхэсоюзна съездэдэ делегадуудые hунгалта.

Конференцидэ ерэhэн делегадvvдые регистраци „Б.М. Правда" газедэй редакцида болохо. Адресынь: улица Ленина, 35.

СОЮЗАЙ ОБКОМ.

Religioozno ylegdelnyydtei yrgen froontoor temesexe

B. Sanzeejev.—

BKP(b)-ein OK-gei agitaaca ba propagaandiin tahagai exrilegşiin orologşo.

Socialiizmhaa kommuniizmda manai oronoi şata damzan şilzen orolgiin polosaada baixadanь, azalşadiiji kommunlis dyyxeer xymyyzyylelge, kommuniizmiiji baiguulagşadai—xynyydei soznaanihaa kapitaliizmiin ylegdeliiji ygei xelge—Staalinska Gurbadugaar Tabanzilei şiidxexii, istoriiçeska zorilgonь myn geze, paartiiin XVIII sjeezd zaahan baina.

Soveedyydei orondo socialiizm bolbol eseslen ilaa, tere xadaa xaragdaza baigaa reaalьnostь boloo, tere xadaa manai aradai azabaidalda nebteren oroo. Mynee manai orondo revoliycioonno - xymyyzyylelgiin bodoto proceess bolzo baina: bodoto kommuniis zyilnyyd xadaa azalşadai maassanuudta dyte ba tyrel bolzo baina. Tiigebeşji, „bidener bolbol aradai byxii zyilnyyd xadaa socialiis bolood baina geze xeleze şadaxagyibdi" geze nyx. Moolotov zaahan baina. („Oktiaabriiin revoliyyciin 20 zilde"). Nyx. Moolotovoi ene zaabarinь mynээşji xysendee baina.

„Byxii kollektiivte haad bol xoşji haanь, eertee le, eeriingee bylede jixeşeg kysoog tatan abaxiiji xysehen", yngerehen buzar sagai ylegdel bolbol çaastno-ymsiin byrzyaazna abari aaşada yşee le bii baihaar baina. Socialiis ymsede ba azalda xaişa xeregeer xandalga, discipliinegyi, busaidangi jabadal kolxoozniguudai, xydelmerişedei ba intelligeenciin dunda yşee bii baina.

Kapitaliizmiin xoroto ylegdelnyydei negeniinь—reliigi bolno. Munxag şytelge, burxaniiji etigelge—religioozno predrassyydkenyyd bolbol xeden zuun zilei torşo soo. xynyydei uxaanda nebterengi baihan deerehee, mynээşji xyn zonoi medeeze xubida yşee ylehen baina.

Yşee 1018 ondo „Amerikaanska xydelmerişedte bişehen bişegtee" V.I. Leenin bişee hen:

> „Byrzyaazna oobşçestviin tryypiiji... xuursagta xeze, gazar doro bulaza bolxogyi. Xosorohon kapitaliizm bolbol agaariiji miaazmanuudaar buzartuulza, xuuşan, yzengi, yxengi zyilnyydiiji xeden miangan amidii niitьnyydeer, manai azabaidaliiji xorolozo, zaluu, ariuun ş miiji bazuuza, manai dunda yxene ba handarna" (t. XXIII, xuudahan 186).

Leeninei ene ynexeer ynen ygenь ene yjede, ton sexe xabaatai baina. Zarim-negen byrzyaazna-nacionaliis, trockiisbuxaarinska, kulaag-lamanuudai yşee le butasoxigdoogyi ylegdelnyyd xadaa kapitaliizmiin ylegdelnyydiiji xorotoigoor zyysoonь baihan ikoono bolbol todo jalagar tujaagaar gereltebe". Ene gerte zaluuşji ba ytelhenşji kolxoozniguud, tereşelen dyte şadarai seloonuud haaşji, xynyyd jireze, xaradag bolbo. Tedener xadaa xuuşan ikoonuudhaa bişe, jalagar tujaagaar gerelteze baihan şine ikooniiji xaraagyi. Tiigeed enenь egeel muuxai provakaaca baigaa.

Ede kontrrevoliycioonno abiaanuudiiji taraahan niuurnuud bolbol saaşanь xelexedee: „ikooniin beri xadaa tengeride xybyy tyreze baixadanь ikoono bolbol tere yder ynexeer jalarza baihan jym, mynee, ikoono jalarxaa bolişobol daa" geze zaabad. Ene teneg xudal ygenyydiiji tende suglaragşadai zarim negenь etigebe.

BKP(b)-ein CK-gei Maiska pleenymei togtoomziiji şudalalgada zoriuulagdahan, kolxoozniguudai xamtiin suglaaji zarlaxiin urda tee, ede kontrrevoliycioonno ygenyyd delgeryylegdehen baigaa. Tiime tula, xarşa daisan elemeentnyyd bolbol kolxoozniguudai xamtiin suglaaji tahalduulxiin tylee ba BKP(b)-ein CK-gei Maiska pleenymei istoriiçeska togtoomziiji azabaidaldaa bejelyylxe jabadalda esergyy zoriuulagdahan eehediingee xara xydelmeriiiji jabuulhan baina.

„Kraasna Selenge" kolxoozdo K. Mixailov geze xyn bii—ene bolbol tusxai azalgyi, religioozno olon tooto literatuura ba hyzegtei kolxoozniguudai dunda koontrrevoliycioonno—religioozno agitaaciiji jabuuldag baina.

Lamanuudai, antisoveed ba antikolxoozno xydelmeriiiji xarakterizovaalhan, yşee nege faaktiiji xaruulxada bolno. Esestee xyrter butasoxigdoogyi lamanar bolbol religioozno praazdniçestviiji ba gurimuudiiji hergeen bodxooxodo zoriuulhan agitaaciiji xynzonoi dunda jabuulna, edener xadaa laamska myrgelde—oboonuudta xereglegdedeg, tybed bişegtei darzaguudiiji delgeryylne. Ene faakt bolbol Priigorodno raioonoi, Ivolgiin somondo yzegdehen baina. Zarim raioonuudta (Priigorodno, Bargazanai, Xoriiin, Muxar-Şiberei ba bişenyydte) antireligioozno xydelmeri bolbol ton muugaar jabuulagdana.

Reliigiin ba kapitaliizmiin busad ylegdelnyydei yxelte bolbol stixiineer, tereentei serьjoozno temeselgyigeer yngergegdexegyi baina.

Raioonuuddaxi ba niutaguuddaxi partiiina ba komsomoolьsko organizaacanuud bolbol antireligioozno xydelmeriiiji konkreetneer xytelberilxe ba SVB-gei organizaacanuudta tubalamza yzyylxe johotoi. BKP(b)-ein raikoomuudai dergede, partiiina, komsomoolьsko soveşçaaniiiji sag soonь zarlaxa ba tedeende, antireligioozno xydelmeriiin talaar taaramzatai zaabarinuudiiji ygexe şuxala baina. Raioonno partiiina kabineedyyd bolbol antireligioozno propagaandiiji muugaar jabuulna.

Antireligioozno propagaandiiji ba agitaaciiji delgeryylgede ton jixe rooliiiji, manai intelligeenciin tylеelegşed: bagşanar, agronoomuud, zooteexnigyyd, vraaçuud ba busad dyyrgexe johotoi.

Leenin-Staalinai paarti bolbol antireligioozno xydelmeriiiji hyzegteişyydei dunda administriirovanno bişeer, naada xarangyigeer, reliigiin reakcioonno, aradta xarşa udxiiji azalşa maassanuudta oilguulza ba etigyylze jabuulxiiji erideg baina. Marksiis-leeninske ateizmiin propagaandiin xeregte bolьseviig xeblelei rooli ugaa jixe ba xyndetei baina. Manai xeblel bolbol eehediingee xuudahanuudta, xuuşan sagai reliigiin buzar muuxai tradiicada esergyy, egeel erid temesel jabuulxa, laamstviin ba popoovşçiniin buzar bulai xeregyydiiji unşagşadai urda xairagamgygeer bulasoxixo ujalgatai.

Antireligioozno — yysineşji, xebleleişji—propagaandiiji bn agitaaciiji yrgeneer delgeryylengyigeer, azalşadiiji kommuniis dyyxeer xymyyzyylxe zorilgonuudiiji amzaltataigaar şiidxeze bolxogyi, antireligioozno froont bolbol kommuniizmiiji baiguulagşad—soveed xynyydei soznaanihaa kapitaliizmiin ylegdelnyydiiji usadxalgiin tylee mannai temeselei tahalaşagyi xubinь bolno.

Харюусалгата редакторай орологшо Г. ДАШИЦЫРЕНОВ.

Адрес редакции: Центросоюзная 19 Телефоны: редактора — 3-44, отв. секретаря 3-23, Сельхозотдел — 7-55, Пром. отд. 5-07.

БМАССР-ей НКПП-ей типографи. Уполитавит № 810